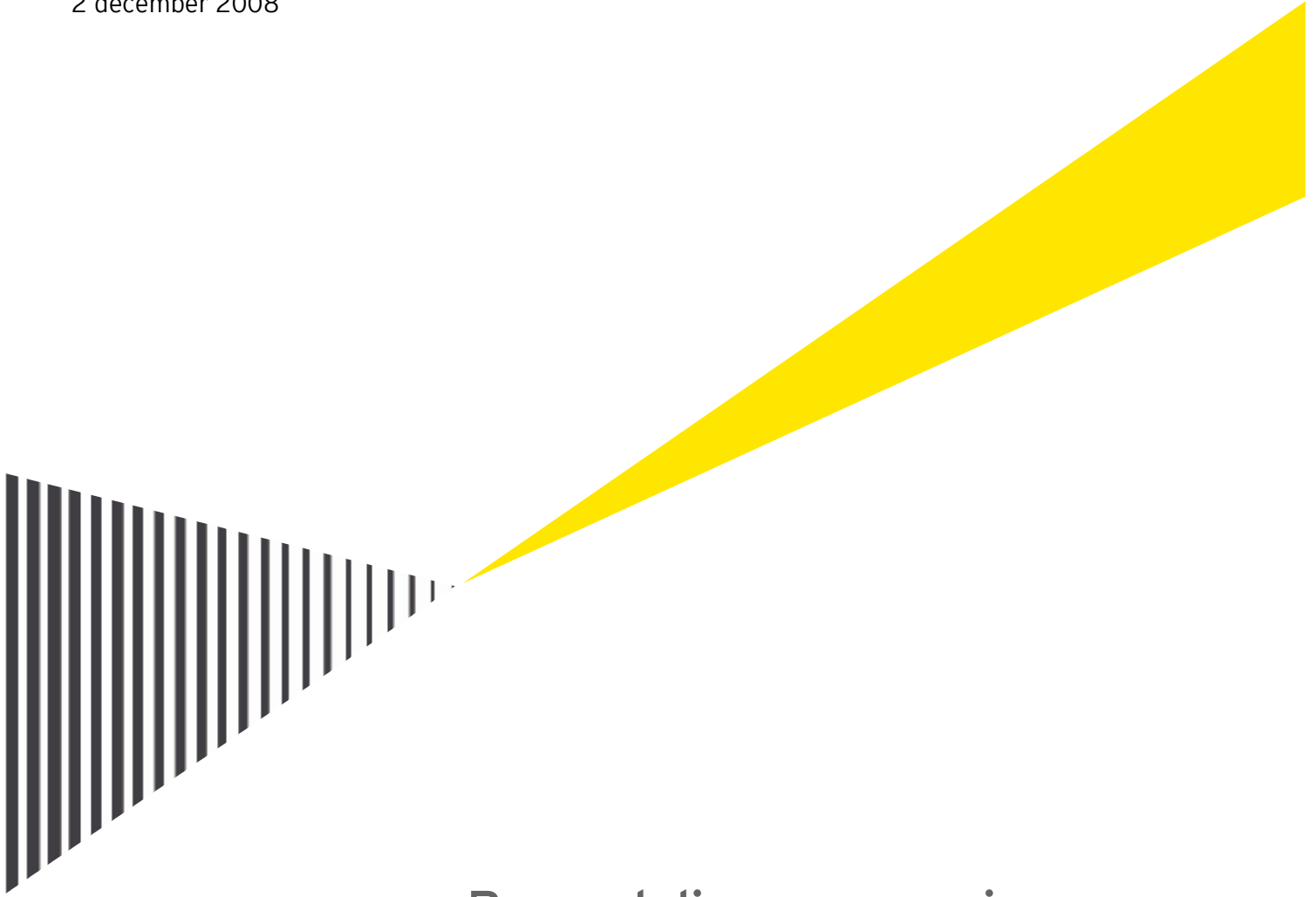

Vertrouwelijk

Voedsel en Waren Autoriteit

Definitieve rapportage
2 december 2008

Beoordeling aanpassingen NBW-Q kwaliteitssysteem Exportverzamelplaatsen

Vooraf

Den Haag, 2 december 2008

In augustus en september 2008 is door Ernst & Young in opdracht van de Voedsel en Waren autoriteit (VWA) een evaluatie uitgevoerd naar de opzet en werking van de kwaliteitssystemen NBW-Q (exportverzamelplaatsen) en Dierwaardig Vervoer (veetransporteurs). Deze evaluatie had onder meer als doel om vast te stellen in hoeverre deze systemen in hun opzet en werking voldoende waarborgen bevatten, dat wet- en regelgeving in het kader van dierenwelzijn worden nageleefd en op basis waarvan (door de Minister) al dan niet besloten kan worden een verminderd overheidstoezicht (stalkeuring) te handhaven.

Naar aanleiding van de evaluatie en de rapportage die daarover door ons is uitgebracht (10 oktober 2008) heeft de VWA de regelinghouders gevraagd om aan te geven op welke wijze zij de opmerkingen en aanbevelingen uit de rapportage ter hand nemen om het desbetreffende kwaliteitssysteem aan te passen. Hierover zijn afspraken gemaakt tussen LNV/VWA en de regelinghouders.

Naar aanleiding van deze afspraken heeft de VWA Ernst & Young verzocht de door de regelinghouders voorgestelde wijzingen te beoordelen. Deze rapportage betreft een oordeel over de aanpassingen die **NBW-Q** als regelinghouder van het kwaliteitssysteem aan de VWA heeft voorgesteld.

Deze rapportage moet worden gezien in het verlengde van onze rapportage van 10 oktober 2008 en de door NBW-Q voorgestelde wijzigingen.

Ernst & Young Advisory

H. van Moorsel MPM RA
Partner

Inhoudsopgave

1	Opdrachtformulering	3
2	Hoe heeft Ernst & Young naar de voorgestelde wijziging gekeken	4
3	Essentie van de voorgestelde wijzigingen	6
4	Leiden de voorgestelde wijzigingen z.s.m. tot een verbeterde werking in de praktijk?	8
5	Aanbevelingen voor het vervolg	11

1 Opdrachtformulering

De opdracht die Ernst & Young van de VWA heeft gekregen is door haar als volgt geformuleerd:

- *E&Y zal in opdracht van de VWA een oordeel geven over de vraag of de aanbevelingen die gedaan zijn in het rapport 'evaluatie kwaliteitssystemen dierwaardig vervoer en NBW-Q' door de beide stichtingen zijn omgezet in aanpassingen van hun kwaliteitssystemen, zodanig dat deze z.s.m. leiden tot verbeterde werking in de praktijk.*
- *Een positief oordeel is voor de minister van LNV noodzakelijk om het verminderde toezicht dat geldt voor deelnemers in de huidige kwaliteitssystemen in stand te houden. Is het oordeel negatief dan zal - vooralsnog - het verminderde toezicht worden opgeheven. Dat geeft het belang aan van zorgvuldige beoordeling.*
- *Met de stichting NBW-Q is afgesproken dat zij op uiterlijk 1 december a.s. een plan indienen waarin zij aangeven op welke wijze zij de aanbevelingen zullen implementeren.*

2 Hoe heeft Ernst & Young naar de voorgestelde wijziging gekeken

In onze rapportage van 10 oktober 2008 betreffende de evaluatie van de kwaliteitssystemen beoordelen wij deze systemen langs de volgende dimensies:

- Hun opzet (het handboek)
- Het bestaan en de werking in de praktijk (de naleving)
- Het toezicht (zelfreinigend vermogen)
- Het sanctiebeleid (zelfreinigend vermogen)

Ook de beoordeling van de door de regelinghouders voorgestelde wijzigingen zullen wij langs deze dimensies beoordelen, tegen de achtergrond van de door ons uitgevoerde evaluatie. Daarbij zullen wij op de volgende wijze tot een beoordeling komen:

Algemeen

In onze rapportage van 10 oktober zijn wij tot bevindingen gekomen. Bijvoorbeeld dat het door de regelinghouder gevoerde sanctiebeleid een te weinig dwingend karakter heeft. Tevens komen wij daarbij tot aanbevelingen. Bijvoorbeeld het hanteren van een systematiek verwant aan het puntenrijbewijs. In de beoordeling van de voorgestelde wijzigingen zullen wij beoordelen in hoeverre deze gericht zijn op onze bevindingen. De wijze waarop hoeft niet per definitie overeen te komen met onze aanbevelingen. In de genoemde rapportage besteden wij veel aandacht aan de opzet en werking van de kwaliteitssystemen tegen de achtergrond van het feit dat de werking van deze systemen onlosmakelijk verbonden is met versoberd overheidstoezicht. De systemen zijn niet louter een eigen initiatief van het bedrijfsleven, maar onderdeel van afspraken tussen bedrijfsleven en overheid waaraan voordelen verbonden zijn. Deze context stelt eisen aan de professionaliteit en transparantie van de regeling en de waarborgen die zij moet bevatten in het kader van dierenwelzijn, en dus een professionele en integere bedrijfsvoering. Aan de essentie van onze bevindingen koppelen wij een groter gewicht dan aan een individuele aanbeveling.

De opzet van het kwaliteitssysteem

In onze rapportage van 10 oktober constateren wij bijvoorbeeld dat de regelingen op onderdelen te weinig registraties van controles vereisen, waardoor de beoordeling van de naleving van de regelingen door (bijvoorbeeld) de certificerende instantie slechts beperkt kan worden uitgevoerd. In het beoordelen van de voorgestelde wijzigingen zullen wij bijvoorbeeld beoordelen in hoeverre de naleving te beoordelen is door een certificerende instantie.

De naleving

In onze evaluatie hebben wij bij een aantal deelnemers de naleving van de regeling beoordeeld en hebben wij bijvoorbeeld geconstateerd dat het handboek 'nog niet echt eigen is' en dat op onderdelen de naleving beperkt is (bijvoorbeeld in geval van NBW-Q het gebruik van het EVC-logboek). De door ons te beoordelen wijzigingen zijn gericht op de *opzet* van de regeling. Het beoordelen van de naleving vormt geen onderdeel van deze opdracht.

Wel vinden wij het belangrijk een beeld te hebben van de wijze waarop de desbetreffende regelinghouder of de desbetreffende brancheorganisatie de wijzigingen en verbeterde naleving denkt te gaan realiseren. NBW-Q is gevraagd een veranderplan aan te leveren waaruit wij één en ander kunnen afleiden. Dit veranderplan is meegenomen in onze beoordeling.

Toezicht en sanctiebeleid

De kwaliteitssystemen zijn bedoeld om het vertrouwen te wekken in een professionele en integere bedrijfsvoering. In onze rapportage van 10 oktober benadrukken wij dat met de invoering van het kwaliteitssysteem de dagelijkse processen op de exportverzamelplaats slechts in beperkte mate veranderd zijn in vergelijking met de periode daaraan voorafgaand. Het kwaliteitssysteem is immers afgeleid van de brancheprotocolen die eerder met de VWA overeengekomen waren en afgeleid van vigerende wet- en regelgeving.

Het is dus vooral het 'eigen' toezicht op de naleving van wet- en regelgeving en het 'eigen' sanctiebeleid waarmee het vertrouwen moet worden gewonnen (zelfreiniging). Zoals in onze rapportage van 10 oktober hebben we ook nu in het beoordelen van de voorgestelde wijzigingen hierom nadrukkelijk naar het toezicht en het sanctiebeleid gekeken. Onafhankelijkheid en professionaliteit van het toezicht, en de mate waarin toezicht en sanctiebeleid een dwingend karakter hebben zijn hierbij voor ons essentiële aspecten.

Uitvoering beoordeling

Beoordeeld zijn het gewijzigde kwaliteitssysteem NBW-Q versie 25-11-2008 en het Implementatieplan NBW - versie 29-11-2008.

Op vrijdag 28 november is de heer Wassenberg - voorzitter bestuur NBW - gevraagd het implementatieplan toe te sturen.

Op vrijdag 28 november is hierover tevens contact geweest met de ambtelijk secretaris van de NBW, mevrouw ing. De Leeuw.

Op maandag 1 december zijn vragen gesteld aan de heer Gielen van de certificerende instantie SGS die de audits op het kwaliteitssysteem uitvoert.

Op maandag 1 december zijn de eerste bevindingen besproken met de heren Van Langen en Bours van de VWA respectievelijk LNV.

3 Essentie van de voorgestelde wijzigingen

In essentie komen de door NBW-Q voorgestelde belangrijkste wijzigingen op het volgende neer:

3.1 Opzet handboek

- Tekstueel is een aantal verduidelijkingen opgenomen;
- Ten behoeve van de wrak vee registratie is een voorbeeld formulier opgenomen *Registratie zorgvee*;
- Wegens het ontbreken van een beladingstabel (zie onze rapportage van 10 oktober 2008), is een verduidelijking opgenomen. Aangegeven wordt dat volgens de Europese Transportverordening (EG) 1/2005 de dieren allemaal moeten kunnen liggen. Daarbij zijn tevens andere richtlijnen ter verduidelijking opgenomen;
- In het handboek wordt nu aangegeven dat de waaghouder het reisjournaal ondertekent namens de exporteur (*organisator* van het transport);
- De administratieve borging is nader uiteengezet, uitgewerkt in het eigen bedrijfsprotocol; het Q document; het EVC logboek en het R&O protocol;
- Nader omschreven is wat onder EVC logboek wordt verstaan;
- De beoordeling van zorgvee is nader uitgewerkt;
- Toezicht & controle zijn ander uitgewerkt. Hierbij wordt ondermeer aangegeven dat de sanctietabel (lijst met overtredingen met daaraan gekoppeld een sanctiezwarte) het uitgangspunt vormt voor de audits door de certificerende instantie. Op basis van deze sanctietabel hanteert de certificerende instantie een checklist op basis waarvan zij audits uitvoert;
- De auditprocedure is nader uitgewerkt. Entree audits, aangekondigde audits en onaangekondigde audits zijn nader uitgewerkt. De rolverdeling tussen NBW-Q en de certificerende instantie is nader uitgewerkt. De certificerende instantie heeft ook in de gewijzigde versie van het handboek een uitvoerende rol en adviseert NBW-Q naar aanleiding van de audit. Indien NBW-Q dit advies niet opvolgt, zal zij haar gronden hiervoor toetsen bij de VWA, zo stelt het handboek;
- De auditfrequentie wordt nader uitgewerkt. Onderscheid wordt gemaakt tussen exportverzamelplaatsen (EVC's) waar veel activiteiten plaatsvinden en EVC's waar weinig activiteiten plaatsvinden. Het toezicht wordt daarop afgestemd (kleine EVC's minder toezicht). De auditfrequentie wordt voor de EVC's met veel activiteiten verhoogd met één extra onaangekondigde audit (in vergelijking met de eerdere versie van het handboek). Het handboek stelt vervolgens dat indien na één jaar blijkt dat een EVC geheel conform het kwaliteitshandboek werkt de frequentie verlaagd zal worden. Een EVC met veel activiteiten zal dan weer twee maal per jaar bezocht worden (oude regime). Een EVC met weinig activiteiten zal dan een maal per jaar bezocht worden (één bezoek minder dan het oude regime);
- De sanctietabel is uitgebreid (meer mogelijke overtredingen zijn opgenomen);
- Het gewijzigde handboek geeft nu aan dat tekortkomingen (overtredingen) worden gezien tegen de achtergrond van eerdere tekortkomingen. Hiertoe wordt per deelnemer een register aangelegd;

- Nadat tekortkomingen tijdens een audit zijn vastgesteld krijgt de deelnemer de mogelijkheid deze te herstellen (gelijk aan de eerdere versie van het handboek). Deze herstelprocedure is nader uitgewerkt. Deze procedure is beperkt tot zeer zware tekortkomingen en 'combinatie van tekortkomingen';
- Een beroepsprocedure is in ontwikkeling, zo stelt het handboek;
- Eventuele sancties die deelnemers worden opgelegd zullen worden vermeld op www.waaghouders.nl;
- Drie formats zijn in het handboek opgenomen: beoordeling R&O vrachtwagen; register tekortkomingen & sancties; registratie zorgvee.

3.2 Naleving

Het beoordelen van de naleving van het gewijzigde kwaliteitssysteem is geen onderdeel van deze opdracht. Wel hechten wij er waarde aan de wijzigingen te beoordelen in combinatie met de wijze waarop NBW-Q, de Nederlandse Bond van Waaghouders (NBW) of de individuele deelnemers het gewijzigde kwaliteitssysteem denken in te voeren. Een implementatieplan is van de NBW ontvangen (zie bijlage B.) en meegenomen in onze beoordeling.

3.3 Toezicht

Het opzet van het toezicht is in de gewijzigde opzet als volgt:

- De certificerende instantie SGS voert audits uit in opdracht van NBW-Q. Op basis van een door NBW-Q samengestelde sanctielijst maakt SGS een checklist. Op basis van deze checklist voert SGS de audits uit;
- SGS geeft aan dat de reconstrueerbaarheid van auditverslagen verbeterd kan / zal worden;
- Auditfrequentie is afhankelijk van omvang activiteiten EVC
- Wanneer na één jaar tijdens audits blijkt dat een bedrijf geheel volgens het handboek werkt zal de auditfrequentie worden verlaagd;
- Op basis van audits adviseert SGS NBW-Q. Het bestuur van NBW-Q bepaalt zelf of wordt overgegaan tot certificering van een nieuwe deelnemer dan wel sanctionering van een bestaande deelnemer. Wanneer het bestuur van NBW-Q het advies van de certificerende instantie niet wenst op te volgen is zij voornemens de gronden hiervoor te toetsen bij de VWA;
- Wij hebben SGS gevraagd naar de rolverdeling tussen hen en NBW-Q. SGS geeft aan dat de beperkte omvang van de regeling (aantal deelnemers) de belangrijkste reden vormt voor het feit dat de rol van SGS als certificerende instantie niet ten volle wordt benut. Het zou simpelweg te duur zijn wanneer SGS die rol voor slechts een kleine groep deelnemers in zou vullen. Navraag bij NBW-Q (De Leeuw) bevestigt dat.

3.4 Sanctiebeleid

De opzet van het sanctiebeleid is in de gewijzigde opzet als volgt:

- Sancties worden toegepast op basis van de sanctietabel. Alleen voor tekortkomingen die op de sanctietabel zijn opgenomen. De zwaarte van de sancties varieert van licht tot zeer zwaar. In de nieuwe versie van het handboek is een aantal mogelijke overtredingen toegevoegd.

4 Leiden de voorgestelde wijzigingen z.s.m. tot een verbeterde werking in de praktijk?

In de gewijzigde versie van het kwaliteitssysteem is een aantal wijzigingen doorgevoerd die naar ons oordeel als verbetering kunnen worden beschouwd. Met name de nadere toelichting op verschillende onderdelen komt de helderheid en transparantie van de regeling ten goede.

Wij achten de voorgestelde wijzigingen echter onvoldoende om te verwachten dat daarmee van een verbeterde werking in de praktijk sprake zal zijn. Dit tegen de achtergrond van onze bevindingen (onze rapportage van 10 oktober 2008) en het vertrouwen dat (door de overheid) in het kwaliteitssysteem gesteld moet kunnen worden. De belangrijkste redenen voor deze conclusies sommen we hieronder op:

1. In onze rapportage van 10 oktober 2008 benadrukken wij dat de administratiegraad bij een aantal bezochte EVC's zeer beperkt is en geven wij aan waarom dat risicovol is. De mate waarin de gewijzigde opzet van het kwaliteitssysteem nadere eisen stelt aan de administratie is beperkt. Ook het implementatieplan (zie bijlage B.) besteedt hier geen aandacht aan;
2. Het handboek bevat (nog steeds) een aantal inconsistenties en onduidelijkheden. Een voorbeeld hiervan betreft de definitie van lichte, middelzware, zware en zeer zware overtredingen. De verschillende definities zijn niet consistent met elkaar en met de sanctietabel. Zo zou bij een *middelzware tekortkoming* het dierenwelzijn niet in het geding zijn, terwijl de sanctietabel een *incorrecte laadprocedure in het kader van dierenwelzijn* als middelzwaar kwalificeert. Ook de controle op het welzijn van dieren voordat gelost wordt is gehandhaafd, dit terwijl dat in de praktijk niet adequaat mogelijk is;
3. De rolverdeling tussen de certificerende instantie en NBW-Q is niet aangepast. In onze rapportage van 10 oktober 2008 geven wij aan dat de onafhankelijkheid van de certificerende instantie beter benut zou moeten worden omwille van het vertrouwen dat de regeling moet winnen (het voorkomen van de schijn van afhankelijkheid). De certificerende instantie is slechts uitvoerend. De schijn van afhankelijkheid is hierdoor niet weggenomen. Uit de reactie van de certificerende instantie maken wij op dat de reden voor deze rolverdeling ligt in het feit dat het niet (kostentechnisch) haalbaar is om voor een zeer kleine groep deelnemers een volledig certificeringsapparaat in te richten;

Het handboek geeft aan dat wanneer NBW-Q het advies van de certificerende instantie (omtrekt een certificering of schorsing) niet opvolgt zij de gronden hiervoor zal toetsen bij de VWA. Wij vinden deze constructie ongunstig. Deze constructie leert ons dat er feitelijk geen sprake is van zogenaamd horizontaal toezicht (zie onze rapportage van 10 oktober 2008), maar dat de certificerende instantie meer een *bijrol* heeft dan een *hoofdrol*. Het afwijken van het deskundige oordeel van de certificerende instantie draagt daarbij in onze optiek niet bij aan het vertrouwen dat uit de regeling moet spreken. Ook niet als hierbij de VWA wordt geraadpleegd. Het eventuele oordeel van de VWA in een dergelijke situatie kan naar onze mening niet gestoeld zijn op inhoudelijk kennis aangezien

zij niet betrokken is bij de audits die door de certificerende instantie zijn uitgevoerd. Wij begrijpen van de VWA dat zij een dergelijk constructie onwenselijk acht;

4. Er is sprake van beperkt toezicht. Het toezicht vindt immers plaats op basis van de door NBW-Q vastgestelde sanctietabel, waarvan de certificerende instantie een checklist heeft gemaakt. Bij audits wordt dus alleen gekeken naar die aspecten. Aan de integrale werking van het kwaliteitssysteem wordt daardoor slechts ten dele aandacht besteed. Bijvoorbeeld wordt geen aandacht gegeven aan de wijze waarop waaghouders hun medewerkers instrueren over de naleving van het kwaliteitssysteem. Naar onze mening zou de certificerende instantie, op basis van haar deskundigheid, zelf een auditprogramma moeten samenstellen en de werking van het systeem naar de letter en naar de geest moeten beoordelen. Op die manier zal naar onze mening een objectief en onderbouwd oordeel over het betreffende bedrijf gevormd kunnen worden. Het inkaderen van de activiteiten van de certificerende instantie heeft tevens als gevolg dat haar mogelijke inbreng in de verbetering van het kwaliteitssysteem en audits beperkt blijft;
5. In onze rapportage van 10 oktober 2008 geven wij aan dat de beperkte professionaliteit van de betreffende bedrijven en de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten het naar onze mening noodzakelijk maken om 'systeemaudits' (a la ISO 9001) te combineren met vormen van inspectie. Een gewijzigde vorm van audits is in het nieuwe kwaliteitssysteem niet meegenomen;
6. In het kader van de auditfrequentie wordt onderscheidt gemaakt tussen EVC's met veel activiteiten en weinig activiteiten. Gezien de professionaliteit van de bedrijven en de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten achten wij een dergelijk onderscheid niet aan de orde, of minimaal te vroeg in de tijd. De mate waarin het toezicht toeneemt is beperkt (alleen de EVC's waar veel activiteiten plaatsvinden, worden een maal extra bezocht). Het handboek geeft aan dat indien blijkt dat een bedrijf het eerste jaar volledig aan het kwaliteitshandboek voldoet, de auditfrequentie wordt verlaagd. Wij achten een dergelijke verlaging te vroeg in de tijd (zie ook onze opmerking over cultuur in onze rapportage van 10 oktober 2008). Tevens geeft het handboek niet aan wanneer de auditfrequentie wordt verhoogd wanneer daarna blijkt dat tekortkomingen zijn geconstateerd;
7. De sanctietabel benoemt een aantal mogelijke zeer zware overtredingen. Bijvoorbeeld *onjuiste gegevens over de gezondheidsstatus verstrekken*. Een dergelijke overtreding heeft niet zozeer te maken met afwijking van administratieve en operationele procedures waarvoor verbetermaatregelen mogelijk zijn, maar veel meer met de integriteit van het betreffende bedrijf. Navraag bij SGS leert ons dat zij in dergelijke gevallen in overleg met NBW-Q de aard en omvang van de herstelcontrole zal bepalen. Wij betwijfelen echter of een dergelijke aanpak de integriteit van het bedrijf op juiste wijze kan beoordelen en of een herstelprocedure überhaupt wel passend is;
8. Het sanctiebeleid is onhelder en het dwingende karakter van het sanctiebeleid is feitelijk niet versterkt, ondanks dat meer mogelijke overtredingen zijn opgenomen in de sanctietabel. De sanctietabel geeft weliswaar per overtreding een sanctie aan. Onduidelijk blijft echter wat de daadwerkelijke consequenties zijn voor een bedrijf dat overtredingen begaat. Vooral bij zeer zware overtredingen. In onze rapportage van 10 oktober 2008 benadrukken wij dat de mogelijkheid die het systeem open laat voor deelnemers om

overtredingen te begaan die vervolgens als individueel geval worden afgedaan, het vertrouwen in de regeling niet ten goede komt. In de gewijzigde opzet is een registratie van eerder begane overtredingen geïntroduceerd. Onduidelijk blijft echter hoe lang deze eerder begane overtredingen worden meegenomen (het handboek spreekt van: de *voorgaande periode*). De consequentie voor bedrijven betreft een verhoging van de sanctie. Bijvoorbeeld van een schriftelijke waarschuwing naar een schriftelijke waarschuwing met een herhalingsaudit. Het handboek geeft aan dat bedrijven die herhaaldelijk in de fout gaan als recidivist worden beschouwd en minimaal zes maanden worden geschorst. Niet wordt aangegeven hoeveel tekortkomingen van welke aard bepalen of een bedrijf een recidivist is. Ook hierdoor is het voor deelnemers onhelder wat de concrete consequentie is van niet conform gedrag;

9. Rondom het toezicht en sanctioneren speelt het bestuur van NBW-Q in het handboek een centrale rol. Op veel plaatsen in het handboek wordt aangegeven dat het bestuur een besluit zal nemen of een beoordeling zal maken. Onduidelijk blijft echter op veel plaatsen *wat* het bestuur *wanneer* zal besluiten of welk oordeel zij *wanneer* zal hebben. Juist de helderheid over te nemen maatregelen (sancties in termen van consequentie van niet conform gedrag) draagt bij aan het dwingende karakter van toezicht en sanctiebeleid. Op die vlak blijft het gewijzigde kwaliteitssysteem. Openheid hierover draagt bij aan het vertrouwen dan men in de werking van het kwaliteitssysteem zal hebben.

Algemeen beeld

Het door NBW-Q gewijzigde kwaliteitssysteem komt niet tegemoet aan een aantal essentiële bevindingen die wij hebben gerapporteerd op 10 oktober 2008.

- Het gewijzigde handboek komt onvoldoende tegemoet aan onze bevindingen inzake inconsistentie en helderheid;
- Het implementatieplan van NBW komt naar onze mening onvoldoende tegemoet aan onze bevindingen inzake de beperkte professionaliteit aangaande de administratie van de EVC's;
- Het toezicht beperkt de rol van de certificerende instantie tot *uitvoerder van audits* waarbij de certificerende instantie zelf niet kan bepalen waar zij tijdens audits naar kijkt. Onafhankelijk toezicht is daarmee niet verzekerd;
- Het dwingende karakter van het sanctiebeleid is niet substantieel verbeterd. Er zijn weliswaar meer mogelijke overtredingen aan de sanctietabel toegevoegd en is er een registratie van eerder gemaakte overtredingen geïntroduceerd. Het handboek blijft echter onduidelijk wat de daadwerkelijke consequenties zijn van niet conform gedrag en geeft onvoldoende helder aan op welke wijze wordt voorkomen dat bedrijven bij herhaling overtredingen kunnen maken en toch gecertificeerd blijven.

5 Aanbevelingen voor het vervolg

Schaalgrootte versus toezicht en sanctiebeleid

Uit onze gesprekken met de certificerende instantie SGS en de secretaris van NBW-Q constateren wij een worsteling met de beperkte omvang van de regeling in termen van aantal deelnemers. De schaalgrootte is dermate klein dat een volledig opgetuigd toezichtsregime niet haalbaar is. Tegelijk speelt de beperkte schaalgrootte voor de NBW-Q een belangrijke rol in het bepalen van het sanctiebeleid. Bij een zeer strikt beleid zou schorsing van een aantal leden procentueel gezien al grote impact hebben op de omvang van de regeling. Een aantal opzeggingen naar aanleiding van een strikt beleid zou al grote impact hebben op de omvang van de regeling.

Wij herkennen hierin een worsteling van het NBW-Q bestuur: de regeling enerzijds betaalbaar houden (draagkracht), en anderzijds beleid vast te stellen dat alle betrokkenen (deelnemers en overheid) tevreden stelt (draagvlak). In het gesprek dat wij met mevrouw De Leeuw mochten voeren maken wij op dat zij deze worsteling herkent.

De professionaliteit (en daarmee het vertrouwen) van het kwaliteitssysteem is in onze optiek onlosmakelijk verbonden met de schaalgrootte van de regeling in termen van aantal deelnemers. Meer deelnemers vergroten de draagkracht, vergroten het afbreukrisico's bij misstanden en vergroten daarmee het draagvlak voor een strikt beleid. In het zoeken naar mogelijkheden voor professionalisering van het NBW-Q kwaliteitssystemen bevelen wij aan deze vooral te zoeken in de groei van het aantal deelnemers. Door bijvoorbeeld toevoeging van andere diersoorten aan de regeling of door aansluiting te zoeken bij een andere regeling. Bijvoorbeeld IKB of Dierwaardig vervoer.

In gesprek blijven

Gezien de inspanningen die in de afgelopen periode door partijen (overheid en bedrijfsleven) zijn gedaan en de toenadering die daarbij is ontstaan, bevelen wij aan dat partijen in gesprek blijven over de verdere verbetering van de kwaliteitssystemen, van de bedrijven en daarmee van dierenwelzijn.